

Sumari

Editorial: 2

*J. Romagosa S. en C.:
de com va néixer
un nou projecte
empresarial*

Xavier Mas Gibert 3

*«Amor al trabajo»
L'empresari Miquel Ybern
i el seu llegat a Canet de Mar*

Carles Saiz i Xiqués 12

*Reivindicació d'un
home de bé:
Alexandre Mèliz
Secretari de l'Ajuntament
de Canet en temps difícils*

Joan Ballart Clos 22

*Procediments
d'antany:
Mostres de propietat
al comprar un tros
de terra*

Sergi Alcalde Vilà 26

*El catalanisme
conciliador i «aristocràtic»
de Ricard de Capmany*

Jordi Pomés Vives 28

Editorial

Aquest número d'*El Sot de l'Aubó* està fonamentalment dedicat a persones i famílies de la burgesia i, fins i tot, de la més alta burgesia que van tenir relació amb Canet. Tractem quina va ser la seva trajectòria professional i les seves relacions amb el nostre poble.

Xavier Mas fa un resum de la firma «J. Romagosa S. en C.», de la seva formació i desenvolupament, amb un aprofundiment especial en la personalitat de Jaume Romagosa Duran, ànima del projecte de la seva indústria de gènere de punt, que va ser la més potent i ben estructurada de la primera meitat del segle XX a Canet.

L'historiador Carles Saiz ens sorprèn una vegada més amb el descobriment de Miquel Ybern i Ferrés, un personatge amb una empenta empresarial que sembla d'altres latituds. Ybern va bastir el seu imperi en el ram de les comunicacions en els ferrocarrils de via estreta, amb ramificacions a molt altres sectors, fins i tot en la tauromàquia. Per poder venir a estiuar a Canet, Miquel Ybern va bastir la luxosa mansió que encara es pot veure al final del carrer Vall, i que la gent identifica amb la denominació que tenia durant l'època franquista: la «Residència Piñol». Miquel Ybern, que devia comprar tot el que originalment havia estat dels Beya, també va adquirir la finca de can Beya de Dalt per a implantar una explotació de cunicultura intensiva absolutament avançada. Ignorem fins a quin punt va arribar el seu projecte tot i que durant la guerra civil l'ajuntament de Canet va intentar utilitzar-ne els equipaments que hi havia posat Ybern per fer-hi cria de conills. El que sí sabem amb certesa és que després de la guerra va arribar a haver-hi una granja d'aquest tipus.

L'historiador Jordi Pomés també ens facilita el poder pagar un altre deute de gratitud amb el gran pròcer Ricard de Capmany i Roura. A banda de ser, segurament, el decorador més interessant de l'època modernista i el pare del pintor Ramon de Capmany, Ricard de Capmany també va intervenir en política. Va ser diputat de la Lliga i un dels representants de major rang i interès del districte d'Arenys de Mar. Ricard de Capmany tenia fortes arrels familiars canetenques, tant per part seva com per la seva esposa, Júlia de Montaner i Malató, comtessa de la vall de Canet. Ricard de Capmany mai va negar la seva magna col·laboració a les sol·licituds que se li van fer des del nostre poble durant tota la seva vida.

També en ordre de restitucions endarrerides, Joan Ballart fa un breu homenatge a Alexandre Mèliz, el secretari més carismàtic i probablement de més llarga permanència a l'Ajuntament de Canet. Mèliz que, com a funcionari, va haver de treballar amb consistoris de tots colors, monàrquics i catalanistes, va viure la Dictadura Militar de Primo de Rivera i l'extrema esquerra del començament de la guerra civil, passant per governs de centre dreta i centre esquerra. Inexplicablement, després de la Guerra Civil ningú va ressaltar l'exemplar tolerància de Mèliz, fins al punt que va ser injustament calumniat i perseguit pels vencedors de la guerra civil. Amb l'arribada de la democràcia, fins ara no l'ha reivindicat ningú... Una petita restitució doncs del tot necessària que creiem calia fer, com a mínim, des del CEC.

I per acabar, Sergi Alcalde ens ofereix un breu però curiós document sobre el protocol que encara seguia en vigència a finals del segle XIX al nostre poble en les operacions de compra i venda de solars i terrenys. Es tracta d'un autèntic i curiosíssim ritual laic.

El Sot de l'Aubó QUADERNS D'HISTÒRIA LOCAL

Centre d'Estudis
Canetencs

AJUNTAMENT DE
CANET DE MAR
Àrea de Cultura

Edita: Centre d'Estudis Canetencs · Saüc, 2 · 08360 Canet de Mar · Tel. 93 795 46 15
www.centreestudiscanetencs.cat · e-mail: centreestudiscanetencs@gmail.com

Coordinació: Carles Saiz. Consell editorial: Xavier Mas (president), Francesc Verdura (secretari), Joan Ballart (tresorer), Antoni Cruanyes, Jordi Soler i Sergi Alcalde (vocals)
Assessorament lingüístic: Gemma Martí · Traducció anglès: Rosa Mas i Stephen Gould · Disseny gràfic: papyrusdisseny.com · Dipòsit Legal: B-12828-2008 · ISSN: 2013-6285 (Ed. impresa).
Aquesta publicació compta amb el suport de l'Ajuntament de Canet de Mar